

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง

จังหวัดสมุทรปราการ

สุภาวดี นิมเริง

กองบังคับการปราบปรามกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

e-mail : khing1998@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของ ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (2) เพื่อศึกษาผลของจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ (3) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือประชาชนที่อยู่ในครัวเรือนในตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 303 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test และใช้สถิติ one-way ANOVA หากพบว่ามีความแตกต่างจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least significant different test)

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.69 เมื่อพิจารณารายละเอียดสรุปได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.77 ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.66 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.63 และอันดับสุดท้ายด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.58 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกันส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่มีระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานวิจัย

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม การกำจัดขยะมูลฝอย จังหวัดสมุทรปราการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

Public participation in solid waste Bang Mueang Mai Subdistrict

Samut Prakan Province

Supawadee Nimruang

Crime Suppression Division on Consumer Protection Royal Thai Police

e-mail : khing1998@hotmail.com

Abstract

Executive summary The study on the people participation in the garbage elimination of Tambon Bangmuang Mai, Amphoe Muang, Samutprakarn. The objectives of the study are – (1) To study of how the people participation in the garbage elimination - To compare the people participation in the garbage elimination by each personal factors. – (2) To study the effect of people conscience on the participation in the garbage elimination of Tambon Bangmuang Mai, Amphoe Muang, Samutprakarn. - (3) To compare the people participation in the garbage elimination of Tambon Bangmuang Mai, Amphoe Muang, Samutprakarn, by sex, age, education, occupation, and monthly income. The representative sample of this study is a group of 303 local people living in Tambon Bangmuang Mai, Amphoe Muang, Samutprakarn. The analytical statistics method are frequency and percentage. The average and standard deviation hypothesis test using t-test and one-way ANOVA. Any differentiation will be tested each pair using LSD (least significant different test) The result of the study shows that the people participation in the garbage elimination of Tambon Bangmuang Mai, Amphoe Muang, Samutprakarn is now at the highest level. The detail shows the people in Tambon Bangmuang Mai, Amphoe Muang, Samutprakarn are involved in the garbage elimination and considering the sharing benefits, the most important. The second is the involvement in the decision making. The third is the participation in the operating process. The least important is the participation in the project assessment. The hypothesis test shows the participation in the garbage elimination has no differentiation in term of sex. However, the differences in age, education, occupation, and monthly income represent the significant differentiation at the level of 05. The analytical hypothesis is accepted.

Keywords : participation, solid waste, Samut Prakan Province

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

บทนำ

ปัญหาสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน พบว่า มีมากมายที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาน้ำเสีย ปัญหามลพิษทางอากาศ ปัญหาขยะและสิ่งปฏิกูล เป็นต้น ปัญหามลพิษของสังคมในประเทศไทยเป็นปัญหาที่วิกฤติ คือ ปัญหาขยะ โดยที่ขยะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆเป็นผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของประชากร ขยะที่เพิ่มขึ้นในชุมชนทั่วประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นแล้ว การกำจัดขยะของภาครัฐยังไม่เพียงพอต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ปัจจุบันในสังคมไทยเกิดปัญหาขยะล้นเมือง อันเนื่องมาจากการขยายตัวของประชากร ทำให้สภาพบ้านเมืองสกปรก ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

การขาดความร่วมมือจากประชาชนหรือหน่วยงาน ต่างๆ ภายในพื้นที่ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะมูลฝอยสิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดการขยะอย่างต่อเนื่องโดยไม่สามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีปริมาณลดลง คนในสังคมไม่ได้มุ่งเน้นไปในการสร้างความตระหนัก จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งเป็นคนที่ก่อให้เกิดขยะมูลฝอย ในปัจจุบันเร่งหาที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคส่วนต่าง ๆ ต้องหันมาให้ความร่วมมือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้เป็นรูปธรรมและกำหนดแนวทางหรือรูปแบบการแก้ปัญหาที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในทางปฏิบัติต่อไป หากเราไม่ทำการคัดแยกขยะมูลฝอยและจัดการขยะมูลฝอยไม่เหมาะสมอาจก่อให้เกิด ผลกระทบ ความสกปรกไม่เป็นระเบียบ ขยะมูลฝอยที่ตกค้างจะสร้างความรำคาญให้แก่ ผู้พักอาศัยในชุมชน ส่งกลิ่นเหม็น สกปรก ทำให้ชุมชนขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย แหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ขยะมูลฝอยที่มีเศษอาหารหรือขยะมูลฝอยอินทรีย์ปะปนและเหลือตกค้างไว้จะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคอาจมีแมลงสาบ แมลงวันและหนูมาคุ้ยเขี่ย และนำไปสู่การเกิดโรคต่าง ๆ แหล่งน้ำเน่าเสียหากขยะมูลฝอยอินทรีย์ถูกทิ้งหรือปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การฝังกลบขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกวิธีทำให้เกิด ก๊าซมีเทนออกสู่บรรยากาศ (ถนอมขวัญ พันธุ์สนธิ , 2550)

การจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามหลักการบริหารจัดการที่ดี โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมเป็นสิ่งสำคัญ ต้องมีบทบาท และส่วนร่วมในทางส่งเสริมในการจัดการขยะ มีการณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ในการคัดแยกขยะแต่ละประเภท และนำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม เช่น การทำปุ๋ยหมักจากขยะอินทรีย์ การนำขยะมารีไซเคิล โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ประชาชน มีการสร้างจิตสำนึกในการตระหนักถึงปัญหาขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น และดำเนินรูปแบบ กิจกรรม ในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในสังคม ส่งผลให้สามารถลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิดหรือครัวเรือนสามารถแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาผลของจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชาชนของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการจำนวน 1,247 คน (ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือประชากรในตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการบางส่วนจำนวน 303 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยทำการคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการใช้สูตรของยามานะ (Yamane) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 0.05 และได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยไม่คำนึงถึงความน่าจะเป็นแบบบังเอิญ (accidental sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถเลือกตอบได้ตามรายการ (Check-list) จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง

จังหวัดสมุทรปราการ เป็นแบบสอบถามที่ให้แสดงระดับการมีส่วนร่วมมี 4 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนตามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือวิจัย

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ จากนั้นนำมากำหนดแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนอต่ออาจารย์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา และการใช้ภาษา

3. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยให้ตรงตามเนื้อหา การใช้ถ้อยคำสำนวน ความชัดเจนในข้อคำถาม และครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยจากแนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง เอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษา โดยนำแบบสอบถามไปให้โดยตรงด้วยตนเอง พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม โดยให้อาสาสมัครผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำแบบสอบถามอย่างอิสระ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน

ทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามโดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นที่มี 2 กลุ่ม และใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป และหากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least significant difference test)

กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของคะแนนแบ่งออกเป็น 4 ระดับ โดยใช้ค่าทางสถิติ คะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) กำหนดช่วงการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

ผลการวิจัย

การศึกษา พฤติกรรมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยผู้วิจัยใช้วิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับประชาชนทั่วไป จากการจำแนกเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จากกลุ่มตัวอย่าง คือประชาชนในตำบลบางเมืองใหม่ จำนวน 303 คน

1.การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรต้นมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย

ประเด็นในการพิจารณา	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1.ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.66	0.69	มากที่สุด
2.ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.63	0.60	มากที่สุด
3.ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.77	0.50	มากที่สุด
4.ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.58	0.70	มากที่สุด
รวม	3.69	0.65	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามด้านมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย (3.66) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

(3.63) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย (3.77) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ย (3.58) อยู่ในระดับมากที่สุด

2.การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t/F	Sig.	คู่ที่แตกต่าง
ชาย	3.73	0.439	2.188	0.009	-
หญิง	3.60	0.574			-
อายุ			5.244	0.002	
น้อยกว่า 20	3.42				(1) < (2)
21-30	3.63				(1) < (4)
31-40	3.76				(2) < (3)
41 ขึ้นไป	3.72				-
ระดับการศึกษา			2.473	0.045	
ประถมศึกษา	3.59				(2) < (3)
มัธยม/ปวช.	3.58				-
อนุปริญญา/ปวส.	3.78				-
ปริญญาตรี	3.66				-
สูงกว่าปริญญาตรี	3.46				-
อาชีพ			2.428	0.035	
เกษตรกร/ประมง	3.61				(3) < (5)
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.74				-
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.76				-
รับจ้างทั่วไป	3.65				-
นักเรียน/นักศึกษา	3.48				-
อื่นๆ	3.57				-
รายได้ต่อเดือน			0.958	0.431	
น้อยกว่า 5,000	3.57				-
5,001-10,000	3.50				-
10,001-50,000	3.73				-
50,001 ขึ้นไป	3.44				-

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยภาพรวม มีค่า Sig. เท่ากับ 0.009 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ประชากรใน ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ เพศชายและเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามอายุ พบว่า โดยภาพรวม มีค่า Sig. เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ประชากรใน ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ การมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม มีค่า Sig. เท่ากับ 0.045 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามอาชีพ พบว่า โดยภาพรวม มีค่า Sig. เท่ากับ 0.035 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นำผลการวิเคราะห์หามาเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อทดสอบว่ารายคูใดบ้างที่แตกต่างกัน พบว่า จำแนกตามอายุ

ในกลุ่มที่ 1 อายุ 20-30 กับ 30-40 มีค่า sig. เท่ากับ 0.027 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าในช่วงประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในกลุ่มที่ 2 อายุ 20-30 กับ มากกว่า 40 มีค่า sig. เท่ากับ 0.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าในช่วงประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ในกลุ่มที่ 3 อายุ 21-30 กับ 30-40 มีค่า sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าในช่วงประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นำผลการวิเคราะห์หามาเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อทดสอบว่ารายคูใดบ้างที่แตกต่างกัน พบว่า จำแนกตามระดับการศึกษา

ในกลุ่มที่ 1 มัธยม/ปวช. กับ อนุปริญญา/ปวส. มีค่า sig. เท่ากับ 0.03 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าในช่วงประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

นำผลการวิเคราะห์หามาเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีการทดสอบแบบ Least Significant Difference (LSD) เพื่อทดสอบว่ารายคูใดบ้างที่แตกต่างกัน พบว่า จำแนกตามอาชีพ

ในกลุ่มที่ 1 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีค่า sig. เท่ากับ 0.006 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่าในช่วงประถมศึกษา มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 50,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ

โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และอันดับสุดท้ายด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน สรุปผลการศึกษาดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการกำจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการกำจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่มีระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานวิจัย

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมในการกำจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายดังนี้

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมในการกำจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและสอดคล้องกับการศึกษาของชานนท์ ชัยสกุล (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนเทศบาลนครยะลาในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา อยู่ในระดับมากที่สุด

เพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงสอดคล้องกับงานวิจัยกัลยา สันมาแอ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขุด อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยไม่แตกต่างกัน

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

อายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานวิจัย จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของธนอมขวัญ พันธสนธิ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนเทศบาลบ่อทองในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน ในความคิดเห็นของผู้วิจัย เห็นว่าอาจเป็นเพราะประชาชนที่มีอายุต่างกัน ทำให้ประชาชนในชุมชนมีการปฏิบัติในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของตนเองแตกต่างกัน

ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 วิจัยที่จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของชานนท์ ชัยสกุล (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนเทศบาลนครยะลาในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา อำเภอมือง จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 วิจัย จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของชานนท์ ชัยสกุล (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนเทศบาลนครยะลาในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา อำเภอมือง จังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

รายได้ต่อเดือน ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการกำจัดขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของธนอมขวัญ พันธสนธิ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนเทศบาลบ่อทองในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยต่างกัน ในความคิดเห็นของผู้วิจัย เห็นว่าอาจเป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน ทำให้มีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในการปฏิบัติ เพื่อรักษาความสะอาดในครัวเรือนและบริเวณชุมชนตามที่ตนเองสามารถปฏิบัติได้ โดยประชาชนที่มีรายได้น้อยบางครัวเรือนอาจมีการแยกขยะไปขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ ควรมีนโยบายส่งเสริมให้กับประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำเทศบัญญัติของตำบลเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดในบริเวณชุมชนให้มากยิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ ควรมีนโยบายส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาในการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในการตรวจสอบรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยของตำบลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรสนับสนุนให้ภาคประชาชนคัดเลือกตัวแทนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารราชการเพื่อขอความร่วมมือให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานจัดทำเทศบัญญัติเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดภายในชุมชนให้มากขึ้น

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการสังคม

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2564

2. ควรสนับสนุนให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยของตำบลบางเมืองใหม่ อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ โดยการจัดประชุมประชาคมเพื่อคัดเลือกตัวแทนจากชุมชนจากประชาชนที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เพื่อให้มีการติดตามประเมินผลและรายงานผลจากรายรับจากการเก็บค่าธรรมเนียมขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ. (2544). *คู่มือแนวทางการลดคัดแยกและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย*. กรุงเทพฯ.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). *มาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล*. กรุงเทพฯ.
- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2548). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยกรุงเทพฯ*. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- กัลยา สันมาแอ. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารตำบลคลองขุด อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชานนท์ สุธงสกุล. (2550). *การมีส่วนร่วมของประชาชนเทศบาลนครยะลาในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา อำเภอมะนัง*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชิต นิลพานิช และกุลธนา ธนาพงศธร. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ชนบท*. นนทบุรี.
- ถนอมขวัญ พันธสินิต. (2550). *การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลตำบลบ่อทองอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประพฤษ นิลโมทย์. (2550). *การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลยี่งอ อำเภอยี่งอจังหวัดนราธิวาส*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชร หอวิจิตร. (2541). *การจัดการขยะมูลฝอย*. ขอนแก่น คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.